

Διαβούλευση σχετικά με προτεινόμενο περιορισμό στον μόλυβδο και τις ενώσεις του σε πυρομαχικά για βολές πυροβόλων όπλων στην ύπαιθρο και σε σύνεργα αλιείας¹

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σύμφωνα με το αίτημα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σκοπός του προτεινόμενου περιορισμού είναι η «αντιμετώπιση των κινδύνων για την υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον που ενέχει η χρήση του μολύβδου σε πυρομαχικά, δηλ. σκάγια που χρησιμοποιούνται σε εδάφη άλλα από υγροτόπους, σφαίρες και σφαιρίδια που χρησιμοποιούνται τόσο σε υγροτόπους όσο και σε εδάφη άλλα από υγροτόπους, καθώς και του μολύβδου σε σύνεργα αλιείας»². Η πρόταση επιβολής περιορισμού αφορά αποκλειστικά χρήσεις από πολίτες στην ύπαιθρο και συμπληρώνει τον υφιστάμενο περιορισμό για τη χρήση μολύβδινων σκαγιών σε υγροτόπους.

Η κατάποση μολύβδινων αντικειμένων από τα πτηνά (περιλαμβανομένων των μολύβδινων βλημάτων, των βαριδιών και των ψεύτικων δολωμάτων αλιείας) προκαλεί σειρά οξέων και χρόνιων τοξικολογικών επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένου του θανάτου. Οι επιπτώσεις εξαρτώνται από την ποσότητα του καταποθέντος μολύβδου και το σωματικό βάρος του ζώου. Πολυάριθμες μελέτες αναφέρουν περιστατικά κατάποσης μολύβδινων βλημάτων και σύνεργων αλιείας. Σύμφωνα με την έκθεση επιβολής περιορισμού, τουλάχιστον 135 εκατομμύρια πτηνά διατρέχουν κίνδυνο πρωτογενούς δηλητηρίασης από μολύβδινα σκάγια, 14 εκατομμύρια πτηνά δευτερογενούς δηλητηρίασης λόγω κατάποσης μολύβδινων σκαγιών ή άλλων μολύβδινων βλημάτων και επτά εκατομμύρια πτηνά λόγω κατάποσης (πρωτογενής δηλητηρίαση) βαριδιών και ψεύτικων δολωμάτων αλιείας.

Ο μόλυβδος δεν είναι επικίνδυνος μόνο για το περιβάλλον, είναι επίσης τοξικός και για τους ανθρώπους όλων των ηλικιών και πλήττει διάφορα όργανα. Οι επιβλαβείς επιπτώσεις του μολύβδου στην υγεία είναι ευρέως τεκμηριωμένες. Μεταξύ των αναφερόμενων δυσμενών επιπτώσεων περιλαμβάνονται οι επιδράσεις στην ανάπτυξη του νευρικού συστήματος, οι καρδιαγγειακές παθήσεις, η νεφρική δυσλειτουργία (περιλαμβανομένης της χρόνιας νεφρικής νόσου – ΧΝΝ), η υπέρταση, η μειωμένη γονιμότητα και οι δυσμενείς εκβάσεις κύησης. Ωστόσο, η σημαντικότερη ανησυχία ως προς τη δημόσια υγεία είναι η τοξικότητα του μολύβδου όσον αφορά την ανάπτυξη του νευρικού συστήματος των παιδιών ηλικίας έως επτά ετών. Εκτιμάται ότι κατά τη διάρκεια οποιουδήποτε έτους, περίπου 1 εκατομμύριο παιδιά είναι ευάλωτα στην έκθεση σε μόλυβδο που οφείλεται στη χρήση μολύβδου σε πυρομαχικά που χρησιμοποιούνται σε βολές πυροβόλων όπλων στην ύπαιθρο και σε σύνεργα αλιείας.

Στο πλαίσιο του περιορισμού προτείνεται η απαγόρευση της χρήσης μολύβδου στις περιπτώσεις που υφίστανται εφικτές από τεχνικής και οικονομικής άποψης εναλλακτικές λύσεις. Σε αυτές περιλαμβάνεται η πώληση και η χρήση μολύβδινων σκαγιών για κυνηγητικές δραστηριότητες ή δραστηριότητες αθλητικής σκοποβολής. Όσον αφορά άλλες χρήσεις, όπου οι εναλλακτικές επιλογές εμφανίζουν χαμηλότερες επιδόσεις, όπως σε ό,τι αφορά τις σφαίρες και τα σφαιρίδια αεροβόλων στην υπαίθρια αθλητική σκοποβολή, η

¹ Το ενημερωτικό σημείωμα συντάχθηκε με βάση την έκθεση επιβολής περιορισμού που εκπόνησε ο ECHA.

² Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2019):

https://www.echa.europa.eu/documents/10162/13641/rest_lead_ammunition_COM_request_en.pdf/f607c957-807a-3b7c-07ae-01151001d939

πρόταση αποσκοπεί στο να επιτρέπεται η χρήση μόνο σε εκείνα τα αθλητικά σκοπευτήρια στα οποία εφαρμόζονται μέτρα για την αποτελεσματική συλλογή των χρησιμοποιηθέντων μολύβδινων πυρομαχικών προτού αυτά καταστούν επικίνδυνα.

ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΕΠΙ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ

Η διαβούλευση σχετικά με την εν λόγω προταθείσα επιβολή περιορισμού θα ξεκινήσει στις 24 Μαρτίου 2021 και θα ολοκληρωθεί στις 24 Σεπτεμβρίου 2021. Οι επιτροπές του ECHA συνιστούν την υποβολή παρατηρήσεων έγκαιρα, δηλ. **έως τις 5 Μαΐου 2021**, ώστε να τις αξιοποιήσουν κατά την πρώτη συζήτηση της πρότασης τον Ιούνιο του 2021.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να υποβάλουν παρατηρήσεις σχετικά με την έκθεση επιβολής περιορισμού, χρησιμοποιώντας το σχετικό ηλεκτρονικό έντυπο που διατίθεται στον διαδικτυακό τόπο του ECHA. Κατά την υποβολή πληροφοριών, έχετε υπόψη τα ακόλουθα:

- Είναι απαραίτητο να παράσχετε **αποδεικτικά στοιχεία** για να αιτιολογήσετε τις πληροφορίες που υποβάλετε στη διαβούλευση. Διαφορετικά, οι επιτροπές του ECHA ενδέχεται να μην μπορέσουν να αξιολογήσουν με ανεξάρτητο τρόπο τις υποβληθείσες πληροφορίες.
- Οι πληροφορίες θα πρέπει να υποβληθούν όσο το δυνατόν νωρίτερα σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα της διαδικασίας (βλ. το πρόγραμμα συνεδριάσεων της ολομέλειας κατωτέρω).
- Οι πληροφορίες που θα υποβληθούν μετά την καταληκτική ημερομηνία ή μέσω διαύλων διαφορετικών από αυτές του ηλεκτρονικού εντύπου **δεν θα** ληφθούν υπόψη από τις επιτροπές του ECHA.
- Αποτελεί δική σας ευθύνη να αφαιρέσετε τυχόν εμπιστευτικές πληροφορίες από τις παρατηρήσεις και τα συνημμένα που θα υποβάλετε και δεν τα έχετε χαρακτηρίσει ως εμπιστευτικά. Εάν χρειάζεστε περισσότερο χρόνο για να συγκεντρώσετε πληροφορίες για ορισμένες πτυχές ενώ έχετε άμεσα διαθέσιμες άλλες πληροφορίες, σας συνιστούμε να προβείτε σε χωριστές υποβολές ούτως ώστε οι πληροφορίες να μπορούν να χρησιμοποιηθούν με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο στη διάρκεια της διαδικασίας κατάρτισης γνώμης.

Περισσότερες πληροφορίες διατίθενται στην καθοδήγηση σχετικά με τη διαβούλευση, στη διεύθυνση:

https://echa.europa.eu/documents/10162/13641/restriction_consultation_guidance_en.pdf

Συνιστάται επίσης οι ερωτώμενοι να έχουν υπόψη το χρονοδιάγραμμα σύμφωνα με το οποίο έχει προγραμματιστεί να συζητηθούν ορισμένες πτυχές της πρότασης στις συνεδριάσεις της ολομέλειας των επιτροπών (βλ. πίνακα κατωτέρω) και να προγραμματίσουν τις υποβολές τους αναλόγως (υπάρχει η δυνατότητα πολλαπλών υποβολών καθόλη τη διάρκεια της διαβούλευσης).

	Επιτροπή	
Συνεδρίαση της ολομέλειας της επιτροπής (προγραμματισμός)	Επιτροπή Αξιολόγησης Κινδύνων (RAC)	Επιτροπή Κοινωνικοοικονομικής Ανάλυσης (SEAC)
1 (2,5 μήνες μετά την έναρξη της διαβούλευσης)	Επαλήθευση του προτεινόμενου πεδίου εφαρμογής. Ολοκλήρωση της συζήτησης σχετικά με την επικινδυνότητα και διεξαγωγή προκαταρκτικής συζήτησης σχετικά με την έκθεση/κίνδυνο.	Επαλήθευση του προτεινόμενου πεδίου εφαρμογής. Ολοκλήρωση της συζήτησης σχετικά με το κόστος του προτεινόμενου περιορισμού και διεξαγωγή προκαταρκτικών συζητήσεων σχετικά με τα οφέλη του.
2 (5,5 μήνες μετά την έναρξη της διαβούλευσης)	Ολοκλήρωση της συζήτησης για την έκθεση στην ουσία/για τον κίνδυνο και διεξαγωγή προκαταρκτικής συζήτησης σχετικά με τις παρεκκλίσεις.	Ολοκλήρωση της συζήτησης σχετικά με τα οφέλη και διεξαγωγή προκαταρκτικών συζητήσεων σχετικά με την αναλογικότητα και τις παρεκκλίσεις.
3 (8,5 μήνες μετά την έναρξη της διαβούλευσης)	Ολοκλήρωση των παρεκκλίσεων. Ολοκλήρωση της γνώμης, κείμενο αιτιολόγησης και έγκριση της τελικής γνώμης.	Ολοκλήρωση της συζήτησης σχετικά με την αναλογικότητα και τις παρεκκλίσεις. Ολοκλήρωση της γνώμης, κείμενο αιτιολόγησης και επίτευξη συμφωνίας επί του σχεδίου γνώμης.
4	Άνευ αντικειμένου.	Ολοκλήρωση της συζήτησης σχετικά με τα ζητήματα που εγέρθηκαν κατά τη διαβούλευση επί του σχεδίου γνώμης της SEAC. Έγκριση της τελικής γνώμης.

Οι πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους της ουσίας/-ών και το κόστος της πρότασης θα έχουν τον μέγιστο δυνατό αντίκτυπο εάν υποβληθούν έως τον δεύτερο μήνα ενώ οι πληροφορίες σχετικά με την έκθεση/κίνδυνο, τα οφέλη και τις παρεκκλίσεις έως τον τέταρτο μήνα της διαβούλευσης. Η έγκαιρη υποβολή θα επιτρέψει επίσης την εξέταση των πληροφοριών την κατάλληλη χρονική στιγμή. Για το εν λόγω χρονοδιάγραμμα ελήφθη υπόψη το γεγονός ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης στον φάκελο πολύ νωρίτερα από ό,τι στο παρελθόν, καθότι ο φάκελος προδημοσιεύεται περίπου δύο εβδομάδες μετά την υποβολή ή πάνω από έξι εβδομάδες πριν από την έναρξη της διαβούλευσης.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου έξι μηνών, παρέχεται η δυνατότητα υποβολής περισσότερων από μία απαντήσεις στο πλαίσιο της διαβούλευσης. Παρακαλούμε να λάβετε υπόψη αυτήν τη δυνατότητα για την υποβολή των πληροφοριών σας.

Οι τελικές γνώμες αμφότερων των επιτροπών του ECHA έχουν προγραμματιστεί να καταστούν διαθέσιμες έως τον Μάρτιο του 2022. Ο ECHA θα αποστείλει τις γνώμες αυτές στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία θα αποφανθεί για το αν θα συμπεριλάβει τον προτεινόμενο περιορισμό στο παράρτημα XVII του κανονισμού REACH.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ

Πεδίο εφαρμογής

Το πεδίο εφαρμογής της πρότασης επιβολής περιορισμού αφορά τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση μολύβδου σε βλήματα που χρησιμοποιούνται σε πυροβόλα όπλα και αεροβόλα για υπαίθριες δραστηριότητες πολιτών. Ως εκ τούτου, η χρήση μολύβδου σε άλλα συστατικά μέρη πυρομαχικών όπως εμπυρεύματα, προωθητικά ή περιβλήματα δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της έκθεσης επιβολής περιορισμού και της πρότασης επιβολής περιορισμού.

Επιπλέον, στρατιωτικές χρήσεις βλημάτων μολύβδου, καθώς και άλλες παρόμοιες μη πολιτικές χρήσεις βλημάτων μολύβδου, όπως από αρχές επιβολής του νόμου και τελωνειακές αρχές, επίσης δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της πρότασης επιβολής περιορισμού. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι η χρήση μολύβδου σε πυρομαχικά με πλήρες μεταλλικό περίβλημα (είδος σφαίρας που χρησιμοποιείται από τον στρατό, την αστυνομία και τα σώματα ασφαλείας), τα οποία μπορεί να χρησιμοποιούνται ενίοτε σε κυνηγετικές δραστηριότητες, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της πρότασης επιβολής περιορισμού στην περίπτωση χρήσης από πολίτες.

Η πρόταση επιβολής περιορισμού περιλαμβάνει επίσης τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση μολύβδου σε σύνεργα αλιείας τόσο για την ερασιτεχνική όσο και για την εμπορική αλιεία, ανεξάρτητα από το αν οι εν λόγω δραστηριότητες λαμβάνουν χώρα σε γλυκά ύδατα (δηλ. ποταμούς, λίμνες και λεκάνες εκτροφής ή διαλογής αλιευμάτων), περιβάλλοντα εκβολών ή θαλάσσια περιβάλλοντα. Επιπλέον, δεδομένου ότι τα βαρίδια αλιείας μπορούν είτε να αγοράζονται από έμπορο λιανικής είτε να κατασκευάζονται απευθείας από τους καταναλωτές (διαδικασία γνωστή και ως «χύτευση στο σπίτι»), η χρήση τόσο αγορασθέντων σύνεργων αλιείας όσο και σύνεργων που χυτεύονται στο σπίτι και περιέχουν μόλυβδο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου περιορισμού.

Κατωτέρω παρατίθεται αναλυτικός πίνακας με τις χρήσεις που αξιολογούνται στην πρόταση επιβολής περιορισμού.

Τομέας χρήσης	Χρήση που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της διερεύνησης για τους σκοπούς του περιορισμού
Κυνήγι	Κυνήγι με φυσίγγια Κυνήγι με σφαίρες – μικρού διαμετρήματος ^[1] Κυνήγι με σφαίρες – μεγάλου διαμετρήματος

Τομέας χρήσης	Χρήση που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της διερεύνησης για τους σκοπούς του περιορισμού
Αθλητική σκοποβολή	Υπαίθρια αθλητική σκοποβολή με φυσίγγια Υπαίθρια αθλητική σκοποβολή με σφαίρες Άλλη υπαίθρια σκοποβολή με αεροβόλο/πιστόλι
Σκοποβολή με ιστορικά όπλα	Άλλες υπαίθριες δραστηριότητες σκοποβολής, περιλαμβανομένων των εμπροσθογεμών πυροβόλων όπλων, των ιστορικών αναπαραστάσεων
Αλιεία	Μόλυβδος σε βαρίδια και ψεύτικα δολώματα αλιείας Μόλυβδος σε δίχτυα, σχοινιά και παραγάδια αλιείας (όπου ο μόλυβδος είναι ενσωματωμένος/εσωκλειόμενος στα δίχτυα, τα σχοινιά και τα παραγάδια αλιείας)
Χρήσεις εκτός πεδίου εφαρμογής ^[2]	Σκοποβολή σε εσωτερικό χώρο ^[3] , αστυνομία, αρχές επιβολής του νόμου, στρατιωτικές εφαρμογές, προστασία υποδομών ζωτικής σημασίας, εμπορική ναυτιλία ή αποστολές μεγάλης αξίας, προστασία ευάλωτων στόχων και δημόσιων χώρων, σκοποί ασφαλείας, τεχνικές δοκιμές ή/και δημιουργία προστατευτικού περιβλήματος, δοκιμές και ανάπτυξη υλικών και προϊόντων για προστασία από βλήματα, εγκληματολογική, ιατρική, ιστορική και άλλη έρευνα ή διερεύνηση τεχνικής φύσεως.

Σημειώσεις: [1] η χρήση αυτή περιλαμβάνει το κυνήγι με αεροβόλο· [2] χρήσεις εκτός του πεδίου εφαρμογής σύμφωνα με το αίτημα της Επιτροπής και επακόλουθες διευκρινήσεις· [3] δηλ. εντός κτιρίου.

Λόγοι για τη λήψη μέτρων

Οι κύριες οδοί διά των οποίων τα ζώα εκτίθενται στον μόλυβδο πυρομαχικών ή σύνεργων αλιείας είναι οι ακόλουθες:

- πρωτογενής κατάποση (πρωτογενής δηλητηρίαση), η οποία για τους σκοπούς του περιορισμού ορίζεται ως η κατάποση οιοδήποτε μολύβδινου αντικειμένου απευθείας από το περιβάλλον μέσω συνήθους δραστηριότητας διατροφής ή συλλογής (π.χ. διότι το συγχέουν με χαλίκι),
- δευτερογενής κατάποση (δευτερογενής δηλητηρίαση), η οποία για τους σκοπούς του περιορισμού ορίζεται ως η έμμεση κατάποση οιοδήποτε μολύβδινου αντικειμένου μέσω της κατανάλωσης τροφής (π.χ. θραύσματα που έχουν ενσωματωθεί σε θηράματα ή θνησιμαία).

Η οδός πρωτογενούς κατάποσης αφορά τα είδη πτηνών που βασίζονται στην κατάποση χαλικιών ή πετρών για να αλέσουν την τροφή τους. Για παράδειγμα, τα μολύβδινα σκάγια και τα βαρίδια τύπου «φακής»³ μπορεί να μοιάζουν με χαλίκι ή βρώσιμα αντικείμενα όπως

³ Τα βαρίδια τύπου «φακής» είναι στρογγυλά βαρίδια με μια μικρή εγκοπή σε ένα τμήμα τους. Το βάρος των βαριδιών τύπου «φακής» κυμαίνεται από 0,01 g έως 4,8 g. Τα μικρότερα από τα εν λόγω βαρίδια (≤0,06 g) αναφέρονται συχνά ως «μικροσκοπικές φακές».

σπόρους, όπως απεικονίζεται στην εικόνα κατωτέρω. Εκτός από την απευθείας κατάποση, τα αρπακτικά πτηνά και τα πτηνά που τρέφονται με θνησιμαία τροφή (καθώς και άλλα άγρια είδη) διατρέχουν κίνδυνο δευτερογενούς δηλητηρίασης διά της κατανάλωσης μολυσμένων ζώων (π.χ. νεκρών ζώων ή ψαριών) που περιέχουν μολύβδινα σκάγια, σφαίρες ή σύνεργα αλιείας ενσωματωμένα στους ιστούς ή στην πεπτική οδό τους (ή σε περίπτωση που ενσωματωμένα ή καταποθέντα μολύβδινα αντικείμενα προκαλούν αυξημένες συγκεντρώσεις στους ιστούς μέσω διάλυσης). Δεν είναι μόνο τα μολύβδινα αντικείμενα μικρού μεγέθους που μπορούν να καταποθούν. Διάφορα μολύβδινα αντικείμενα, συμπεριλαμβανομένων των σφαιρών και άλλων βλημάτων, καθώς και βαρίδια και ψεύτικα δολώματα βάρους έως 50 g (και ακόμη περισσότερο για ορισμένα είδη πτηνών) έχουν βρεθεί στο στομάχι ή την πεπτική οδό πτηνών.

Γιατί τα πτηνά συγχέουν τον μόλυβδο με τροφή

Λεζάντα εικόνας: Αυτές οι φωτογραφίες είναι πανομοιότυπες, εκτός του ότι στη δεύτερη φωτογραφία επισημαίνονται με κύκλους τα οκτώ βαρίδια τύπου «φακής». Είναι σχεδόν απaráλλακτα με τα περιβάλλοντα χαλίκια. Η φωτογραφία αποτελεί ευγενική παραχώρηση του Τμήματος Διατήρησης του Περιβάλλοντος της Νέας Υόρκης (New York State Department of Environmental Conservation) (Schroeder, 2010)

Τα μολύβδινα σκάγια, και άλλα μολύβδινα βλήματα (π.χ. σφαίρες), που παραμένουν στο περιβάλλον μετά τη χρήση τους μπορούν να καταποθούν. Τα μολύβδινα σύνεργα αλιείας χάνονται επίσης συχνά κατά τη χρήση και επηρεάζουν τα πτηνά με τον ίδιο τρόπο που τα επηρεάζουν τα μολύβδινα σκάγια και βλήματα, αν καταποθούν. Επιπλέον, ορισμένες σύγχρονες πρακτικές αλιείας και ορισμένοι προμηθευτές σύνεργων αλιείας ενθαρρύνουν τη σκόπιμη απόθεση μολύβδινων βαριδιών στο υδάτινο περιβάλλον υπό ορισμένες περιστάσεις (πρακτική που αποκαλείται «ρίξιμο του μόλυβδου»).

Η χρήση μολύβδινων πυρομαχικών και σύνεργων αλιείας εξακολουθεί να είναι ευρέως διαδεδομένη στην Ευρώπη παρά τις ευρέως τεκμηριωμένες επικίνδυνες ιδιότητες και τις δυσμενείς επιδράσεις της τόσο στα άγρια είδη όσο και στην υγεία του ανθρώπου. 97 000 περίπου τόνοι μόλυβδου διαχέονται κάθε έτος στο περιβάλλον: 79 % από αθλητική σκοποβολή, 14 % από κυνηγετικές δραστηριότητες και το υπόλοιπο από δραστηριότητες αλιείας. Με δεδομένες τις τρέχουσες εκλύσεις, και εάν δεν ληφθούν περαιτέρω κανονιστικά μέτρα, την επόμενη εικοσαετία θα εκλυθούν στο περιβάλλον περίπου δύο εκατομμύρια τόνοι μόλυβδου.

Εκτιμάται ότι, στην ΕΕ, τουλάχιστον 135 εκατομμύρια πτηνά διατρέχουν κίνδυνο πρωτογενούς δηλητηρίασης από μολύβδινα σκάγια, 14 εκατομμύρια δευτερογενούς δηλητηρίασης λόγω κατάποσης μολύβδινων σκαγιών ή άλλων μολύβδινων βλημάτων και

επτά εκατομμύρια πτηνά λόγω κατάποσης (πρωτογενής δηλητηρίαση) βαριδίων και ψεύτικων δολωμάτων αλιείας.

Ο μόλυβδος δεν είναι επικίνδυνος μόνο για το περιβάλλον, είναι επίσης τοξικός και για τους ανθρώπους όλων των ηλικιών και πλήττει διάφορα όργανα. Ο μόλυβδος μπορεί να συσσωρεύεται στον οργανισμό, κυρίως στον σκελετό, ενώ στη συνέχεια ελευθερώνεται σταδιακά στην κυκλοφορία του αίματος, ακόμη και αν η έκθεση στον μόλυβδο έχει ήδη σταματήσει. Οι εν λόγω κληρονομούμενες επιδράσεις ενδέχεται να διαρκούν για μήνες έως έτη μετά την έκθεση.

Η έκθεση του ανθρώπου στον μόλυβδο λαμβάνει χώρα μέσω δύο κύριων οδών: διά της εισπνοής και διά της κατάποσης. Η έκθεση διά της εισπνοής μπορεί να λάβει χώρα κατά i) τη ρίψη πυροβολισμών με σκάγια και βλήματα, και κατά ii) το λιώσιμο του μολύβδου για την οικιακή χύτευση σκαγιών, βλημάτων και σύνεργων αλιείας (μέσω αναθυμιάσεων και σκόνης μολύβδου). Η κατάποση μολύβδου (υπό μορφή μικρών αντικειμένων ή σκόνης) μπορεί να λάβει χώρα μέσω i) άμεσης κατάποσης, τοποθέτησης αντικειμένων στο στόμα ή μάσησης, ή ii) μέσω έκθεσης λόγω επαφής των χεριών με το στόμα κατά τον χειρισμό μολύβδινων σκαγιών, βλημάτων ή σύνεργων αλιείας και ψεύτικων δολωμάτων.

Η κατάποση μολύβδου από τον άνθρωπο μπορεί επίσης να λάβει χώρα διά της κατανάλωσης κρέατος θηραμάτων που έχουν κυνηγηθεί με σκάγια ή βλήματα, δεδομένου ότι οι υφιστάμενες βέλτιστες πρακτικές χειρισμού του κρέατος θηραμάτων δεν εξαλείφει τον μόλυβδο από το κρέας τους⁴.

Εκτός από την περίπτωση της κατανάλωσης κρέατος θηραμάτων, οι διαθέσιμες πληροφορίες δεν είναι επαρκείς για τον ορθό ποσοτικό προσδιορισμό των κινδύνων για την υγεία του ανθρώπου από τις αξιολογηθείσες χρήσεις. Ελλείψει επαρκών δεδομένων, οι κίνδυνοι για την υγεία του ανθρώπου που συνδέονται με τη χρήση μολύβδινων σκαγιών, βλημάτων και σύνεργων αλιείας έχουν περιγραφεί και αξιολογηθεί στην έκθεση επιβολής περιορισμού με τρόπο εν μέρει ποσοτικό. Η αξιολόγηση κινδύνου στηρίζεται σε διάφορες μελέτες στις οποίες αναφέρεται η δυνητική και η πραγματική συχνότητα της έκθεσης στον μόλυβδο, καθώς και στα αυξημένα επίπεδα μολύβδου στο αίμα που παρατηρούνται μετά τη ρίψη πυροβολισμών, την κατάποση μολύβδινων σύνεργων αλιείας ή δραστηριότητες χύτευσης στο σπίτι. Όπου δεν υπήρχαν διαθέσιμες ευρωπαϊκές μελέτες, ελήφθησαν υπόψη στοιχεία που παρήχθησαν εκτός Ευρώπης.

Η διενεργηθείσα αξιολόγηση δεν προσδιορίζει κανέναν κίνδυνο για την υγεία του ανθρώπου ή το περιβάλλον ο οποίος συνδέεται με τη χρήση μολύβδου στα δίχτυα, τα σχοινιά και τα παραγάδια αλιείας στα οποία είναι ενσωματωμένος/εσωκλείεται μόλυβδος. Ως εκ τούτου, δεν προτείνεται κανένας περιορισμός για τη συγκεκριμένη χρήση.

Ωστόσο, σε ό,τι αφορά όλες τις υπόλοιπες αξιολογηθείσες χρήσεις, η έκθεση επιβολής περιορισμού καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η χρήση μολύβδου σε σκάγια, σφαίρες, βλήματα, ψεύτικα δολώματα και βαρίδια θέτει σε κίνδυνο τα άγρια είδη, τα εκτρεφόμενα

⁴ Οι ισχύοντες ενωσιακοί κανονισμοί για τα τρόφιμα δεν ορίζουν μέγιστο επιτρεπόμενο επίπεδο μολύβδου στο κρέας θηραμάτων που προορίζεται για κατανάλωση. Ωστόσο, σε περίπτωση ορισμού ενός επιπέδου, δεν θα εξασφαλιζόταν πλήρης προστασία διότι η έκθεση στον μόλυβδο μέσω του κρέατος θηραμάτων που καταναλώνεται εκτός της αγοράς δεν θα επηρεαζόταν (δηλ. ίδια χρήση, χρήση από φίλους ή την οικογένεια). Το εν λόγω μέτρο δεν προστατεύει επίσης πλήρως τα άγρια είδη, διότι τα εντόσθια που παραμένουν μετά το κυνήγι μπορεί να εξακολουθούν να περιέχουν μόλυβδο και να συμβάλλουν στην έκθεση των αρπακτικών πτηνών και των πτηνών που τρέφονται με θνησιμαία στον μόλυβδο.

ζώα, το περιβάλλον και την υγεία του ανθρώπου, ο οποίος **δεν ελέγχεται επαρκώς** και πρέπει να αντιμετωπιστεί σε επίπεδο ΕΕ.

Ορισμένα κράτη μέλη ή περιφέρειες έχουν θεσπίσει νομικώς δεσμευτικά μέτρα σε εθνικό επίπεδο, βάσει των οποίων απαγορεύεται η χρήση μολύβδου στο κυνήγι, την υπαίθρια σκοποβολή ή την αλιεία με σκοπό τη μείωση των εκπομπών και της έκθεσης στον μόλυβδο. Παρά τις εν λόγω προσπάθειες, μόνο η λήψη μέτρων σε επίπεδο Ένωσης θα περιορίσει αποτελεσματικά τις εκπομπές και την έκθεση στον μόλυβδο και θα αντιμετωπίσει τους προσδιορισθέντες κινδύνους.

Συνέπειες της δράσης

Η πρόταση επιβολής περιορισμού περιλαμβάνει τρία βασικά είδη μέτρων:

1. Απαγόρευση της διάθεσης στην αγορά σε συνδυασμό με απαγόρευση της χρήσης μολύβδινων πυρομαχικών ή σύνεργων αλιείας σε περιπτώσεις στις οποίες η χρήση τους θα έχει αναπόφευκτα ως αποτέλεσμα ελευθέρωση στο περιβάλλον, ανεξάρτητα από τις συνθήκες χρήσης, και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμες εναλλακτικές λύσεις (δηλ. λύσεις τεχνικά και οικονομικά εφικτές που οδηγούν σε συνολική μείωση του κινδύνου για την υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον). Για ορισμένες από τις εν λόγω χρήσεις, προτείνεται μεταβατική περίοδος ώστε να δοθεί επαρκής χρόνος στα ενδιαφερόμενα μέρη να προσαρμοστούν στον περιορισμό. Ο περιορισμός περιλαμβάνει απαγόρευση της διάθεσης στην αγορά και της χρήσης μολύβδινων σκαγιών για οποιονδήποτε σκοπό.
2. Σε περίπτωση που η απαγόρευση της διάθεσης στην αγορά επηρεάσει δυσανάλογα τις χρήσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου περιορισμού, προτείνεται η απαγόρευση μόνο της χρήσης.
3. Υποχρέωση των εμπόρων λιανικής να ενημερώνουν τους καταναλωτές στο σημείο πώλησης σχετικά με το χρονοδιάγραμμα σταδιακής κατάργησης των χρήσεων μολύβδου στα πυρομαχικά και τα σύνεργα αλιείας καθώς και σχετικά με την παρουσία, την τοξικότητα και τους κινδύνους του μολύβδου για την υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον. Οι έμποροι λιανικής θα υποχρεούνται επίσης να ενημερώνουν τους πελάτες τους σχετικά με εναλλακτικές λύσεις ως προς τα αντικείμενα που περιέχουν μόλυβδο (σύνεργα αλιείας, σκάγια, βλήματα). Η εν λόγω απαίτηση βασίζεται σε πρόσφατες μελέτες στις οποίες επισημαίνεται η σημασία της ευαισθητοποίησης των κυνηγών και των αλιέων όσον αφορά την αλλαγή της αγοραστικής συμπεριφοράς.

Επιπλέον, σε περίπτωση που η απαγόρευση της διάθεσης στην αγορά ή της χρήσης είναι δυσανάλογη, ή σε περίπτωση που η έκλυση στο περιβάλλον μπορεί να ελαχιστοποιηθεί με χρήση κατάλληλων μέτρων διαχείρισης του κινδύνου, προτείνονται παρεκκλίσεις. Οι εν λόγω παρεκκλίσεις περιλαμβάνουν υποχρεώσεις συμμόρφωσης προς αυστηρές συνθήκες χειρισμού στο σημείο πώλησης ή στο σημείο χρήσης.

Οι μεγαλύτερες ποσότητες σφαιρών που διατίθενται στην αγορά αφορούν την αθλητική σκοποβολή, σε σχέση με την οποία ο υποβάλλων τον φάκελο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι κίνδυνοι μπορούν να ελεγχθούν διά της εφαρμογής κατάλληλων μέτρων (δηλ. σκοποβολή σε καθορισμένα αθλητικά σκοπευτήρια στα οποία εφαρμόζονται κατάλληλα μέτρα περιορισμού των επιπτώσεων). Ως εκ τούτου, εφόσον οι κίνδυνοι ελέγχονται στο

σημείο χρήσης, προτείνεται η απαγόρευση της διάθεσης στην αγορά μόνο των σκαγιών και όχι των υπόλοιπων βλημάτων.

Παρότι δεν αποτελεί την προτιμώμενη επιλογή για την αντιμετώπιση των προσδιορισθέντων κινδύνων, η πρόταση επιβολής περιορισμού περιλαμβάνει αναλυτικά στοιχεία για προαιρετική παρέκκλιση όσον αφορά τη συνέχιση της χρήσης μολύβδινων σκαγιών για αθλητική σκοποβολή, σε περίπτωση που οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής δεν επιθυμούν να επιβάλουν απαγόρευση στα μολύβδινα σκάγια για αθλητική σκοποβολή. Στο πλαίσιο της εν λόγω παρέκκλισης προβλέπονται ελάχιστα πρότυπα για τα μέτρα διαχείρισης του κινδύνου, υποχρεώσεις χορήγησης άδειας στις εγκαταστάσεις όπου γίνεται χρήση μολύβδινων σκαγιών, καθώς και υποχρεώσεις βάσει των οποίων τα κράτη μέλη θα μπορούν να χορηγούν άδεια μόνο σε όσους αθλητές υφίσταται νόμιμη ανάγκη να χρησιμοποιούν μολύβδινα σκάγια (για παράδειγμα, για προπόνηση ή για συμμετοχή σε διεθνείς αγώνες). Επίσης, η εν λόγω παρέκκλιση θα συνοδεύεται από απαίτηση επισήμανσης η οποία θα αφορά τον προμηθευτή και υποχρέωση υποβολής εκθέσεων για τα κράτη μέλη. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η Επιτροπή θα μπορεί να παρακολουθεί τη συνέχιση της χρήσης των μολύβδινων σκαγιών στα διάφορα κράτη μέλη της ΕΕ και να διευκολύνει την εφαρμογή της παρέκκλισης.

Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι για τον έλεγχο των προσδιορισθέντων κινδύνων η εν λόγω προαιρετική παρέκκλιση δεν είναι τόσο αποτελεσματική όσο η απαγόρευση της χρήσης, μπορεί όμως να θεωρηθεί πιο αναλογική ως προς τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της για τους αθλητές που συμμετέχουν σε διεθνείς αγώνες, εάν η χρήση μολύβδινων σκαγιών εξακολουθήσει να είναι υποχρεωτική βάσει των κανόνων των εν λόγω αγώνων.

Η δυνατότητα συνολικής μείωσης των κινδύνων και οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις του προτεινόμενου περιορισμού για κάθε επιμέρους τομέα και χρήση που επηρεάζονται έχουν αξιολογηθεί και το συμπέρασμα είναι ότι ο προτεινόμενος περιορισμός είναι αποτελεσματικός όσο αφορά την καθαρή μείωση των κινδύνων και αναλογικός όσον αφορά το κόστος.

Πράγματι, ο προτεινόμενος περιορισμός εκτιμάται ότι θα έχει ως αποτέλεσμα σωρευτική μείωση των εκπομπών κατά περίπου 1,5 εκατομμύρια τόνους μολύβδου κατά την εικοσαετία μετά την έναρξη ισχύος του. Ο αριθμός αυτός αντιπροσωπεύει μείωση της τάξης του 78 % των ποσοτικά προσδιορισθέντων εκπομπών μολύβδου που θα εκπέμπονταν εάν δεν εφαρμοζόταν ο προτεινόμενος περιορισμός.

Όσον αφορά την υγεία του ανθρώπου, οι σημαντικότερες και πλέον αξιόπιστες ποσοτικά προσδιορισθείσες επιπτώσεις συνδέονται με την προστασία των παιδιών νοικοκυριών που καταναλώνουν συχνά κρέας θηραμάτων. Βάσει ευλογοφανών παραδοχών, εκτιμάται ότι η απαγόρευση των μολύβδινων σφαιρών και σκαγιών μεγάλου διαμετρήματος μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αποφυγή της μείωσης του δείκτη νοημοσύνης σε περίπου 7 000 παιδιά κατ' έτος, αριθμός που αντιστοιχεί σε απώλεια ευημερίας ύψους περίπου 70 εκατομμυρίων ευρώ. Μια λιγότερη αξιόπιστη εκτίμηση πραγματοποιήθηκε για τη μείωση του κινδύνου ΧΝΝ σε περίπου 1 150 άτομα. Βάσει μιας προσωρινής αποτίμησης, η σχετική αξία ανέρχεται μεταξύ 7,5 εκατομμυρίων έως 75 εκατομμυρίων ευρώ.

Επιπλέον, οι εναλλακτικές λύσεις που προσδιορίστηκαν έχουν εν γένει καλύτερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα⁵ από ό,τι ο μόλυβδος.

Η σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας της αποφυγής εκπομπών (όπου ο ποσοτικός προσδιορισμός ήταν εφικτός και χρήσιμος) εκτιμήθηκε ότι κυμαίνεται μεταξύ 0,5 ευρώ/kg και 1 513 ευρώ/kg ανά kg αποφυγής εκλύσεων μολύβδου, ανάλογα με τον επηρεαζόμενο τομέα. Συνολικά, ο περιορισμός φαίνεται ότι παρουσιάζει καλύτερη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας σε σχέση με προγενέστερους περιορισμούς βάσει του κανονισμού REACH οι οποίοι αντιμετώπιζαν παρόμοιες ανησυχίες όσον αφορά την υγεία, αλλά υπολείπεται ως προς τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας σε σύγκριση με τον περιορισμό της χρήσης μολύβδου στους υγροτόπους, του οποίου η βασική εκτίμηση ως προς τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας ανερχόταν σε 9,8 ευρώ/kg αποφυγής εκπομπών μολύβδου.

Το κόστος της απαίτησης επισήμανσης δεν κατέστη εφικτό να προσδιοριστεί ποσοτικά αλλά είναι μικρότερο σε σύγκριση με τις εκτιμήσεις άλλων δαπανών.

ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ

Όταν είστε έτοιμοι να υποβάλετε τις παρατηρήσεις σας, κάντε κλικ στον σχετικό σύνδεσμο στον διαδικτυακό τόπο του ECHA. Λάβετε υπόψη ότι επειδή δεν είναι δυνατόν να αποθηκεύσετε την υποβολή σας και να επανέλθετε σ' αυτήν, θα πρέπει να έχετε ήδη ετοιμάσει εκ των προτέρων τις παρατηρήσεις σας υπό μορφή συνημμένου ή να τις έχετε αποθηκεύσει σε άλλο μορφότυπο. Το ηλεκτρονικό έντυπο περιλαμβάνει πέντε κύρια τμήματα:

- Εισαγωγή: Περιλαμβάνονται ορισμένες πληροφορίες γενικού χαρακτήρα σχετικά με τον περιορισμό και σύνδεσμος στο παρόν σημείωμα και την καθοδήγηση.
- Τμήμα 1: Προσωπικές πληροφορίες.
- Τμήμα 2: Πληροφορίες οργανισμού.
- Τμήμα 3: Μη εμπιστευτικές παρατηρήσεις σχετικά με την πρόταση – γενικές παρατηρήσεις και πληροφορίες σχετικά με αιτήματα για παροχή ειδικών πληροφοριών (βλ. κατωτέρω). Μπορείτε να καταχωρίσετε τις απαντήσεις σας απευθείας στο έντυπο ή μέσω του τμήματος 4, ως συνημμένο. Ωστόσο, μην υποβάλετε τις ίδιες παρατηρήσεις και με τους δύο τρόπους. Οι γενικές παρατηρήσεις μπορούν να αφορούν οποιαδήποτε πτυχή της έκθεσης επιβολής περιορισμού, περιλαμβανομένων ζητημάτων που σχετίζονται με την κοινωνικοοικονομική ανάλυση.
- Ενότητα 4: Μπορείτε να επισυνάψετε τα μη εμπιστευτικά συνημμένα εδώ.

⁵ Λαμβανομένων υπόψη των ακόλουθων στοιχείων: τοξικότητα και κίνδυνος για την υγεία του ανθρώπου, τοξικότητα και κίνδυνος για το περιβάλλον (τοξικότητα για το υδάτινο περιβάλλον και κατάποση από άγρια είδη), πηγή της πρώτης ύλης (εξαγωγή έναντι ανακύκλωσης), εξάντληση των πόρων (ύδατα, ενέργεια, χημικές ουσίες) και εκπομπή αερίων του θερμοκηπίου

ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Πέραν των παρατηρήσεων σχετικά με τον συνολικό φάκελο, τα ενδιαφερόμενα μέρη θα κληθούν να υποβάλουν απαντήσεις σε αιτήματα για ειδικές πληροφορίες.

Τα ειδικά θέματα σε σχέση με τα οποία ζητούνται πληροφορίες θα δημοσιευτούν στην ιστοσελίδα διαβούλευσης του διαδικτυακού τόπου του ECHA στη διεύθυνση: <https://echa.europa.eu/el/restrictions-under-consideration>